

Súd: Okresný súd Veľký Krtíš
Spisová značka: 13Pc/14/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6222201314
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tomáš Minárik
ECLI: ECLI:SK:OSVK:2022:6222201314.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Veľký Krtíš sudcom JUDr. Tomášom Minárikom vo veci navrhovateľa: O. O., E.. XX.XX.XXXX, J. I. K. D., adresa na doručovanie pošty: A. Ú. K. D., O..W.. D. X, proti manželke navrhovateľa: P. O., E.. XX.XX.XXXX, J. I. I. E. XX, K. D., o manželské výživné, takto

rozhodol:

I. Manželka navrhovateľa je p o v i n n á prispievať na výživu navrhovateľa výživným v sume 10 Eur, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľa, počnúc dňom 1.7.2022 do 31.07.2022 a počnúc dňom 1.11.2022 naďalej.

II. V prevyšujúcom rozsahu súd návrh z a m i e t a.

III. Zročné výživné od 01.07.2022 do 31.07.2022 a od 01.11.2022 do 31.12.2022 na navrhovateľa vo výške 30 Eur súd manželke navrhovateľa povoľuje splácať v pravidelných mesačných splátkach vo výške 10 Eur vždy do 15-teho dňa v mesiaci počnúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom sa stane toto rozhodnutie právoplatné s tým, že v prípade nezaplatenia čo i len jednej zo splátok sa stane splatným celý zostatok dlhu.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Podaným návrhom sa navrhovateľ domáhal aby súd zaviazal jeho manželku prispievať na jeho výživu výživným v sume 10 Eur mesačne od 1.7.2022 (deň podania návrhu) s odôvodnením, že s manželkou uzavreli manželstvo dňa 27. 08. 2016. Z dôvodu pretrvávajúcich nezhôd sa zo spoločného podnájmu odsťahovali a odvtedy spolu nekomunikujú. Sú spoločne posudzovanými osobami Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny vo Veľkom Krtíši (ďalej aj „ÚPSVaR“) a poberajú spoločne sumu 50,80 Eur. Manželka túto sumu preberie a čiastku navrhovateľa mu nedá (maximálne mu nechá 5-10- Eur na mesiac). Navrhovateľ prispieva aj na jej syna, ktorý je zverený do osobnej starostlivosti starej matke manželky navrhovateľa. Navrhovateľ je nezamestnaný, nevlastní žiaden majetok a momentálne býva na ulici.

2. Manželka navrhovateľa sa k veci písomne nevyjadрила.

3. Súd vo veci nariadil pojednávanie na 26.10.2022 a na 14.12.2022. Žiaden z účastníkov sa na nariadené pojednávania nedostavil. S poukazom na §§ 30 a 31 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj „CMP“) v zmysle ktorých po začatí konania postupuje súd tak, aby bola vec v čo najkratšom čase prejednaná a rozhodnutá, a to aj vtedy, ak sú účastníci nečinní, súd vec prejednal a rozhodol aj v neprítomnosti účastníkov konania.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie potvrdeniami o poberaní dávky v hmotnej núdzi na č. l. 2, 3 a 18 spisu, odpoveďou Sociálnej poisťovne na č. l. 15 spisu, úradným záznamom zo dňa 14.12.2022, uzneseniami na č. l. 23 a na č. l. 26 spisu tunajšieho súdu sp. zn. 14Pc/99/2022 a uznesením tunajšieho súdu č. k. 7P/1/2017-57 zo dňa 1.02.2017, pričom zistil nasledovný skutkový stav.

5. Navrhovateľ so svojou manželkou uzatvorili manželstvo dňa 27.8.2016 a ich manželstvo naďalej trvá. Napriek uvedenej skutočnosti manželia minimálne od 1.7.2022 nežijú v spoločnej domácnosti, s tým, že navrhovateľ dňa 1.7.2022 podal na tunajšom súde návrh na rozvod manželstva, o ktorom sa vedie konanie pod sp. zn. 14Pc/19/2022. Manželka navrhovateľa v čase podania návrhu na určenie manželského výživného do 31.7.2022 poberala dávku v hmotnej núdzi v sume 50,80 Eur. Od 1.11.2022 naďalej manželka navrhovateľa poberá dávku v hmotnej núdzi v sume 68,80 Eur. Je matkou B. D., E.. XX.XX.XXXX, ktorý bol uznesením Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 7P/1/2017-57 zo dňa 01.02.2017 zverený do náhradnej osobnej starostlivosti C. J. a manželka navrhovateľa (matka) bola zviazaná prispievať na jeho výživu sumou 40 Eur mesačne. Navrhovateľ a ani jeho manželka nie sú zamestnaní, nepoberajú žiadnu dávku sociálneho poistenia a navrhovateľ je bez akéhokoľvek príjmu. Na účely zákona č. 417/2013 Z.z. je členom domácnosti, ktorej je poskytovaná pomoc v hmotnej núdzi, ktorej poberateľkou je manželka navrhovateľa.

6. Podľa § 71 ods. 1 a 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej aj „ZR“) manželia majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť. Ak jeden z manželov túto povinnosť neplní, súd na návrh niektorého z nich určí jej rozsah tak, aby životná úroveň oboch manželov bola v zásade rovnaká. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliadne na starostlivosť o domácnosť. Vyživovacia povinnosť medzi manželmi predchádza vyživovaciu povinnosť detí voči rodičom.

7. Vyživovacia povinnosť medzi manželmi ustanovená v § 71 ZR je rozvinutím všeobecnej zásady ustanovenej v čl. 4 ZR o povinnosti členov rodiny vzájomne si pomáhať a úzko nadväzuje aj na základné práva a povinnosti manželov upravené v § 18 ZR, najmä na povinnosť vzájomnej pomoci. V súvislosti s touto vyživovacou povinnosťou je potrebné uviesť, že počas právnej existencie manželstva vzniká medzi manželmi bezpodielové spoluvlastníctvo, s ktorým sú oprávnení nakladať obaja manželia. Preto pokiaľ (celkom výnimočne) nedošlo k zrušeniu bezpodielového spoluvlastníctva manželov za trvania manželstva, a zároveň trvá spoločná domácnosť a spoločné hospodárenie, nemožno v podstate hovoriť o vyživovacej povinnosti medzi manželmi, pretože zásadným znakom vyživovacej povinnosti je právo na to, aby sa prostriedky použili pre oprávneného a len pre neho. Ak teda existuje spoločné hospodárenie s majetkom v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov v zákonom rozsahu uvedenom v § 143 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“), tieto podmienky nie sú splnené, pretože neexistuje právny základ na to, aby manžel mohol uplatniť právo na výživné, pretože svoje potreby uspokojuje v rámci bežného hospodárenia s bezpodielovým spoluvlastníctvom. Ak však manželia spoločne nehospodária (bez ohľadu na skutočnosť, či žijú alebo nežijú v spoločnej domácnosti) a z tohto dôvodu dochádza k situácii, že životná úroveň manželov nie je v zásade rovnaká, súdna prax a rovnako i právna teória (napr. Lazar J. a kol., Občianske právo hmotné I zväzok, IURA EDITION, spol. s r.o., Bratislava 2006) pripúšťa napriek skutočnosti, že bezpodielové spoluvlastníctvo manželov trvá a nebolo ani modifikované spôsobom podľa § 143a OZ, existenciu vzájomnej vyživovacej povinnosti manželov. Funkciou právnej úpravy vyživovacej povinnosti je totiž zabezpečenie v zásade rovnakej životnej úrovne oboch manželov, čo zodpovedá nie len zásade rovnoprávnosti muža a ženy, ale aj zmyslu manželstva, ako životného spoločenstva muža a ženy. Preto vzájomná vyživovacia povinnosť medzi manželmi vzniká aj vtedy, ak obaja manželia sú zásadne schopní sami uspokojovať svoje hmotné a kultúrne potreby, avšak v rozdielnej miere.

8. V prejedávanej veci bolo preukázané, sú hoci manželstvo účastníkov konania trvá, manželia nežijú v spoločnej domácnosti a z tohto dôvodu spoločne nehospodária. Navrhovateľ je nezamestnaný, bez akéhokoľvek príjmu s tým, že na účely zákona č. 417/2013 Z.z. je členom domácnosti (spolu s manželkou navrhovateľa), ktorej je poskytovaná pomoc v hmotnej núdzi, ktorej poberateľkou je manželka navrhovateľa. Manželka navrhovateľa je nezamestnaná. Od podania návrhu do 31.7.2022 poberala dávku v hmotnej núdzi v sume 50,80 Eur. Od 1.8.2022 do 31.10.2022 bola bez príjmu a od 1.11.2022 naďalej poberá dávku v hmotnej núdzi v sume 68,80 Eur. Má jednu vyživovaciu povinnosť, a to vo výške 40 Eur mesačne, ktorú si však podľa obsahu návrhu neplní. Ako už bolo uvedené vyššie, funkciou manželského výživného je zabezpečenie v zásade rovnakej životnej úrovne oboch manželov.

V prejednávacom prípade však možno konštatovať, že životná úroveň manželov bola v zásade rovnaká len v období od 1.8.2022 do 31.10.2022, kedy žiaden z manželov žiadny príjem nedosahoval. Inak tomu bolo v období od 1.7.2022 do 31.7.2022, kedy manželka navrhovateľa poberala dávku v hmotnej núdzi v sume 50,80 Eur, a rovnako je tomu od 1.11.2022 naďalej, keď manželka navrhovateľa od uvedeného dňa poberá dávku v hmotnej núdzi v sume 60,88 Eur. Navrhovateľ je od podania návrhu bez príjmu, a hoci je na účely zákona č. 417/2013 Z.z. členom domácnosti (spolu s manželkou navrhovateľa), ktorej je poskytovaná pomoc v hmotnej núdzi, jeho manželka mu z dávky v hmotnej núdzi buď nič nedá, alebo mu dá sumu 5 - 10 Eur mesačne. Vzhľadom k vyššie uvedenému súd za obdobia, v ktorý životná úroveň manželov v zásade rovnaká nebola (t.j. od 1.7.2022 do 31.07.2022 a počnúc dňom 1.11.2022 naďalej), manželku navrhovateľa zaviazal prispievať na jeho výživu sumou 10 Eur mesačne. V prevyšujúcom rozsahu (obdobie, kedy životná úroveň manželov v zásade rovnaká bola, teda od 1.8.2022 do 31.10.2022) súd podaný návrh zamietol.

9. Podľa § 77 ods. 1 veta druhá ZR súd výživné určil od podania návrhu na súd t. j. od 1.7.2022. Za obdobie od 01.07.2022 do 31.07.2022 a od 01.11.2022 do 31.12.2022 vzniklo manželke navrhovateľa zročné výživné na navrhovateľa vo výške 30 Eur, ktoré súd povolil manželke navrhovateľa splácať v primeraných 10 Eurových mesačných splátkach počnúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom sa stane toto rozhodnutie právoplatné, s tým, že v prípade nezaplatenia čo len jednej zo splátok sa stane splatným celý zostatok dlhu. Pri určovaní výšky splátok súd zohľadnil výšku zročného výživného vzhľadom k príjmu manželky navrhovateľa ako aj skutočnosť, aby zročné výživné bolo uhradené do troch mesiacov odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

10. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak, keď v konaní neboli tvrdené a ani súdom zistené žiadne tak špecifické okolnosti prípadu, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania niektorému z jeho účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Veľký Krtíš.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a uvedie sa spisová značka. Okrem toho sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.